

LÍNIA DIRECTA AMB DÉU? CERCAR DÉU ÉS CAMINAR EN DIRECCIÓ A L'ALTRE

MIRE, MÍSTICA I REVOLUCIÓ

Moviment juvenil, Brasil

mirebrasil@uol.com.br

Comunicació és alguna cosa més que un conjunt de dades traslladades per diversos mitjans. La comunicació concretitza un procés de reconeixement mutu, d'interacció i d'integració entre les persones, de vides compartides. Per això, la veritable comunicació, que no és pas la de la tecnologia i la simultaneïtat, dels bits tramesos en línia, suposa temps, espera, paciència, convivència. La comunicació veritable és una aproximació i un agermanament creixents entre les persones. És un procés d'amorització. Tots els involucrats es guanyen els uns als altres. S'aprenen mútuament. Convien.

¿Com cal pensar, aleshores, la comunicació veritable, alternativa a la rapidesa de la informació que transita, via cibernètica, en segons, pel món, quan es comuniquen els esdeveniments tràgics, el canvi de les principals monedes, l'estupidesa de les intervencions violentes que els éssers humans practiquen els uns contra els altres o contra el medi ambient? I com cal pensar la comunicació veritable i alternativa amb allò transcendent, amb el nostre Déu amorós i afectuós?

Alguns ja hem comprès que no hi ha comunicació autèntica amb Déu quan ens distanciem dels altres, de la pobresa, de la desigualtat, de les moltes separacions que marquen la vida en aquest començament del segle XXI. Més que mai, veiem que la Humanitat arriba a una etapa crítica de la vida a la societat capitalista. Veiem éssers humans que són usats com a mitjà per arribar a algun lloc, a alguna posició, en nom dels seus interessos o els dels seus grups. El sentiment que brolla i domina no és fraternal, amorós i gratuït, sinó desconfiat i egoista.

Observem que una de les imatges de Déu que més s'està difonent és aquella amb la que s'hi manté una relació materialitzada, o sigui, basada en interessos personals i en l'intercanvi de favors. Dins d'aquesta lògica, la comunicació amb Déu està pensada només per a benefici propi. Moltes vegades es cerca la comunicació amb Déu pensant només en efectes immediatistes. Aquesta cerca és la imatge de la relació de l'ésser humà actual amb el proïsme. D'aquesta manera s'oblida el camí que va obrir Jesús, fent una crida continuada a les persones a cercar l'amor, la justícia i la pau a la Terra, transformant la relació amb el proïsme, principalment amb els oprimits.

130

Ell convidava cadascú a descobrir i exercitar el sentiment de germanor amb els altres, descobrint el rostre diví a cada cara.

Ens adonem que la religió és un espai en el qual s'obre la possibilitat del contacte amb Déu, però al mateix temps és un espai en el qual s'hi donen moltes contradiccions. El filòsof Martin Buber diu, a la seva famosa obra "Jo i Tu", que "qualsevol esperit autèntic sent la necessitat de la religió. No és que calguin doctrines o receptes, sinó una relació comú amb Déu, per part d'éssers humans que en aquesta relació es troben i es salven mútuament". Aquesta és la força que hauríem de sentir quan pensem i actuem en la perspectiva religiosa del contacte amb Déu. Però, ben al contrari, veiem com les religions s'han apartat històricament de la que seria la seva vocació fonamental, els seus principis fundacionals, per, desafortunadament, comprometre's amb les relacions de poder de la societat, incorrect en contradiccions radicals.

Els homes i les dones d'avui són partícips d'un sentiment que impedeix la comunicació directa amb l'altre, i conseqüentment, la veritable relació amb Déu; aquest sentiment és l'egoisme –la preocupació excessiva per un mateix- que observem clarament amb les exacerbades apologies al cos, al consum irracional, a una individualització exagerada... juntament amb la naturalització i banalització de la "misèria del costat".

El desig vital que l'ésser humà té de Déu, es torna fràgil. La contradicció més gran s'expressa en una cerca de Déu que no busca l'ésser humà. D'aquí en surt l'allunyament entre l'ésser humà i Déu, que arriba a fer impossible la relació entre ambdós. L'ésser humà cerca Déu però és incapaç de reconèixer-lo en una pell miserable, una pell malalta, una pell fosca, una pell exclosa. No associem Déu amb la condició humana. Si per un costat el nostre arbitri és el major responsable de les nostres tragèdies i patiments, per un altre ens rescatem en altres construccions històriques quan aprenem a desxifrar els signes del seu Regne.

Així, l'ésser humà va caminant cap a direccions fràgils de l'existència, ja que en empobrir la seva capacitat d'estimar Déu, reprimeix la seva capacitat d'estimar

la comunitat, que és la unió veritable i gratuïta entre homes i dones. L'ésser humà s'encamina vers el contacte que vol experimentar però no vivenciar, un contacte efímer, fràgil i sotmès a valors que, en comptes d'affirmar i enfortir una "línia directa amb Déu", neguen aquesta comunicació transcendent i essencial.

Com a contrapunt al Déu desvinculat de la Història, de la Terra i dels Éssers humans, es busca una experiència amb Déu a través de les relacions entre els éssers humans, lluitant per la Vida per a tothom i la seva reproducció. La primera forma de comunicació amb Ell es concreta, sobretot, en el compromís amb els des-arrrels del món, els miserables de la terra, que viuen d'aquesta manera, no pas per opció, ni perquè Déu ho va voler així, sinó per haver estat víctimes d'un procés d'empobriment que s'ha anat esdevenint al llarg de la història. Perquè de fet s'aprofundeixi aquesta experiència d'Ell, no només cal lluitar a favor d'aquells a qui se'ls va negar la vida, sinó al seu costat, cap a l'alliberament integral de l'ésser humà, alliberament d'una complexa xarxa d'opressions.

En aquesta darrera concepció s'hi pot percebre una comunicació amb Déu que es materialitza en la història, i que no és res estàtic, malgrat que s'adeqüi a les diferents realitats i necessitats socials i espirituals, encara que sense perdre de vista el darrer contacte amb Déu que és la Vida.

Perquè la vida es celebri, avui, més que mai, l'ésser humà ha de tractar d'involucrar-se, de sentir-se part. S'ha de desvincular d'aquest model d'imatge individualitzada i mecanitzada que crea el sistema capitalista. I cercar l'afecte, la justícia i la pau en les relacions, en tot moment. El repte és aquesta recerca d'allò nou a la Terra, aquesta recerca d'espiritualitat en el conflicte i del conflicte.

Sant Pau, empra una expressió molt interessant: "No us conformeu amb aquest món... transformeu-vos" (Rom 12). Avui existeixen persones que per diferents camins busquen aquesta transformació. Una transformació que no encaixa en una teoria predefinida, sinó en un context de lluites diverses, que abans que res vol amor, fraternitat, gratuïtat. I que tingui consciència que ha de començar dins de cadascú i exterioritzar-se en accions quotidianes.

Sabem que la comunicació amb Déu s'ha de buscar a través del proïsme, en l'esperit de servei i l'agraïment. El suport de l'oració com a comunicació amb Déu es torna alternativa i ens genera la capacitat d'impulsar accions i canvis al món per construir el Regne de Déu a la Terra. Dins d'aquesta perspectiva, en cada acte i en cada con-

tacte hi busquem una novetat que s'anunciï com a llavor de transformació, o sigui, la relació veritable, recíproca, fraterna i amorosa amb l'altre. D'aquesta recerca de transformació en el contacte amb el proïsme, i principalment els oprimits, en diem espiritualitat que allibera. Que allibera l'ésser humà de les estaques de l'explotació, tant de la condició d'opressor com de la d'oprimit, i dels prejudicis. Aquesta espiritualitat alimenta l'ésser humà, valoritza la vida i lluita per ella. És l'alliberament integral de l'home i de la dona.

En aquest moviment de recerca de transformació personal i social sentim que ens adrecem cap al bé major, cap al centre que unifica les nostres vides, aquesta força transformadora que anomenem Déu. I a més hi són els que busquen el Regne sense fer referència conscient a Déu.

Quan Leonardo Boff diu que "tan humà... només ho podia ser Déu", ens ajuda a comprendre que com més es consideri allò Humà, allò Altre, i com més radicalment ens lliurem al proïsme, més gran i profunda serà la comunicació amb Déu.

Qui cerca l'altre, qui es fa disponible en la seva totalitat a l'altre, ja viu amb Déu. D'aquesta manera Déu no necessitaria que el cerquessin: és allà. És presència que no es distància. No és pas que Ell vingui, sinó que som nosaltres que ens hi adrecem.

Ha arribat l'hora que l'ésser humà es nodeixi per poder continuar caminant. Tots necessitem la presència autèntica, humana i divina. Cal que els éssers humans es mirin cada dia, es saludin, es sentin i es lliurin en una comunicació veritable. És urgent que fem que l'amor es doni entre nosaltres. És en aquest moviment revolucionari on cerquem Déu, cerquem Aquell que mai ens va abandonar, Aquell que sempre va estar amb nosaltres.

Si continuem en aquesta comunicació, tots, amb les mans agafades, arribarem a compartir una mateixa Llar. Habitarem a la Gran Tenda, que tindrà al seu centre l'Home/Dona i Déu. Cal que ens incorporem a aquesta lluita, que comença en el cor de cadascú.

Aquesta és l'espiritualitat alliberadora: una trobada amb Déu que es converteix en comunicació amorosa, de persones que s'ajuden, que es salven mútuament. Per aquest camí, sens dubte que podrem trobar la veritable i autèntica comunicació amb Déu.